

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-2721 2, 5, 8, 22, 23, 38 IR 68 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2026, PREZIDENTO RINKIMŲ
ĮSTATYMO NR. I-28 4, 7, 10, 20, 21, 28, 37, 56, 57, 60, 61 IR 64 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2027, RINKIMŲ Į EUROPOS PARLAMENTĄ
ĮSTATYMO NR. IX-1837 3, 7, 10, 22, 23, 30, 39, 66, 67, 68, 71 IR 72 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO XIIP-2028, SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMŲ
ĮSTATYMO NR. I-532 2, 5, 9, 20, 21, 28, 36, 63, 64, 65 IR 66 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2029 BEI REFERENDUMO ĮSTATYMO NR. IX-929
2, 11, 30, 31, 38, 53, 54, 57, 58, 60¹ IR 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-2030 (TAP-18-961(3) (18-7096(4))**

2018-09-07 Nr. NV-2359

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas: Pateikti Vyriausybės išvadą (iš esmės pritarti) dėl Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto (P. Urbšio) pateiktų projektų, kuriais siūloma:

- sudaryti palankesnes sąlygas neįgaliesiems dalyvauti rinkimuose: įvesti draudimą riboti pilietinę rinkimų teisę dėl neįgalumo, numatyti privalomą patalpų pritaikymą neįgaliesiems arba pritaiktų patalpų nuomos išlaidų dengimą iš savivaldybių biudžetų lėšų ir patalpų tinkamumo vertinimo reglamentavimą;
- atlyginimą už darbą rinkimų komisijose reglamentuoti įstatymu ir 14-22 proc. didinti atlyginimų dydžius: nustatant juos pagal pareiginės algos bazinį dydį (132,5 Eur) ir taikant koeficientą nuo 0,2 iki 0,31 (26,5– 40,9 Eur), bei numatyti skatinimo tvarką.

Dabartinė situacija: Esamas reguliavimas neatitinka JT Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų ir Konstitucinio Teismo doktrinos, kad asmenų, gaunančių atlyginimą iš valstybės (savivaldybių) biudžeto lėšų, darbo apmokėjimo sąlygos būtų nustatytos įstatymo lygmeniu:

- šiuo metu draudimas riboti piliečių rinkimų teisę dėl neįgalumo nenumatytas.
- iš 1996 rinkimų apylinkių tik 699 yra pritaiktos neįgaliesiems. Dabartinė tvarka, kai balsavimo patalpų pritaikymas neįgaliesiems gali būti atliekamas iš Vyriausiosios rinkimų komisijos lėšų, jas per 2 mėn. po rinkimų išieškant iš savivaldybių – neveikia.
- darbo užmokestis už darbo dieną rinkimų komisijose reglamentuotas Vyriausybės nutarimu, ir nustatomas taikant bazinės mėnesinės algos (BMA = 35,5 Eur) dydžio koeficientą – nuo 0,51 iki 1 BMA (18,1 – 35,5 Eur).

Projekto esmė: Siūloma iš esmės pritarti įstatymų projektams, tačiau siūlyti juos tobulinti:

- nustatyti, kad LR diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų balsavimo komisijos sudaromos iš ne mažiau kaip 3 narių (iš konsulinės įstaigos darbuotojų arba kitų užsienio valstybėje gyvenančių LR piliečių). Balsavimo komisijos pirmininką iš komisijos narių skiria užsienio reikalų ministras.
- sutrumpinti balsavimo atstovybėse ir konsulinėse įstaigose terminą nuo 10 iki 3 dienų (terminas neapima balsavimo paštu laiko), kadangi rinkėjai užsienyje pirmenybę teikia balsavimui paštu (pirmame balsavimo ture paštu balsuoja apie 60 proc. rinkėjų, antrame – apie 80 proc.), o atvykę į konsulinę įstaigą aktyviausiai balsuoja rinkimų dieną. Tai leistų taupyti lėšas, skirtas

balsavimui konsulinėse įstaigose organizuoti. Be to, jeigu būtų nuspręsta, kad tikslinga nustatyti ilgesnį nei 3 dienų balsavimo konsulinėse įstaigose terminą, siūlomas pakeitimas leistų tai padaryti, nes numatomas ne galimas maksimalus balsavimo dienų skaičius, bet minimalus – ne mažiau kaip 3 dienų – skaičius.

- atsisakyti rinkimų komisijų narių, pirmininkų ir jų pavaduotojų, komisijų sekretorių skatinimo už labai gerą darbą vienkartinėmis pinigėmis išmokomis, kadangi jų atlyginimai yra didinami 14-22 proc. ir Vyriausybės Seimui pateiktame Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekte kitų komisijų (darbo grupių, tarybų, Teisėjų garbės teismo, darbo arbitražo) nariams nėra numatytos premijos už atliktą darbą.
- patikslinti, kad atlyginimų tarifams padidinti papildomai reikės apie 745 tūkst. eurų, o ne 690 tūkst. eurų).

2017 m. gruodžio 20 d. Vyriausybė Seimui pateikė atitinkamų įstatymų projektus, kuriais buvo siūlomos iš esmės analogiškos nuostatos dėl neįgaliųjų teisės dalyvauti rinkimuose užtikrinimo ir atlyginimo už darbą rinkimų komisijose nustatymo (išskyrus skatinimo tvarkos nustatymą įstatymu).

Derinimas: Projektas svarstytas 2018-07-03 ir 2018-08-21 tarpinstituciniuose pasitarimuose ir patikslintas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos, Teisingumo ministerijos, Finansų ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas. Po papildomai organizuoto tarpžinybinio pasitarimo su Užsienio reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos ir Vyriausiosios rinkimų komisijos atstovais atsisakyta ginčytinų nuostatų dėl asmenų komandiravimo į atstovybių balsavimo komisijas, taip pat, atsižvelgiant į Finansų ministerijos pastabą, siūloma nepritarti rinkimų komisijų narių skatinimui už labai gerą darbą.

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka Vyriausybės programos 63.1 papunktį, numatantį įgyvendinti JT Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, sąlygojančias neįgaliųjų teisių geresnį užtikrinimą visose gyvenimo srityse.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2018 m. birželio 13 d.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija projektą patikslins pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą pastabą.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt